І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 78. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 25-го КВІТНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 25, 1957 No. 78. VOL. LXIV.

ЗДА ЗВІТУВАТИМУТЬ В ОН ПРО СВОЇ ЗАХОДИ В СПРАВІ СУЕЗУ

ДОЛЛЕС ПЕРЕДБАЧАЄ МОЖЛИВІСТЬ ОКРЕМОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ІЗ СОВЄТАМИ І ЙДЕ НА КОМПРОМІС У СПРАВІ ВІДВІДУВАННЯ ЧЕРВОНОГО КИТАЮ АМЕРИКАНСЬКИМИ ЖУРНАЛІСТАМИ

Вашингтон. — На своїй пресовій тижневій конференції, що відбулася в середу цього тижня, державний секретар Джан Фостер Доллес виступив із низкою заяв в актуальних завнішньо-політичних справах. Він заявив найперше, що З'єдинені Держави Америки рішені передати під розгляд Об'єднаних Націй вислід дотеперішніх переговорів з єгипетським урядом у справі Суезького каналу, що їх провадив в імені уряду ЗДА американський амбасадор до Єгипту Реймонд А. Гар. Передання справи Суезького каналу під розгляд ОН матиме на меті тільки всестороннє поінформування Ради Безпеки ОН про актуальну ситуацію в цій області. В політичних колах переконані, що Єгипет і далі не погодиться на адміністрування Суезького каналу представниками заінтересованих держав і в зв'язку з цим він вишле на руки генерального секретаря ОН Даґа Гаммершилда свою декларацію в цій справі ще поки ЗДА поінформують Раду Безпеки про вислід своїх переговорів з Єгиптом. Відповідаючи на запити журналістів про перехід американських кораблів Суезьким каналом, Доллес заявив, що власники корабельних ліній одержали доручення влаштовувати цей перехід „розважливо" і сплачувати належності за переїзд єгипетській адміністрації тільки з формальним протестом, щоб не порушувати цим прав Компанії Суезького Каналу, яка адміністрували ним до минулорічної кризи. Відповідаючи на запити журналістів в справі взаємин із Совєтським Союзом, Доллес ствердив, що ЗДА готові відбути під певними умовами окрему конференцію з провідниками Совєтського Союзу, якщо вони виявлять щирість і готовість співпрацювати із Заходом в таких важливих справах, як роззброєння, об'єднання Німеччини і проблеми Східньої Европи. Можливість відбуття такої конференції залежить передусім від дальшої поведінки і ставлення Совєтів на конференції в справах роззброєння, що її наради мають бути відновлені в Лондоні після повороту совєтського делеґата Зоріна з Москви, куди він виїхав за новими інструкціями в справі совєтської тактики. Американський делеґат на цю конференцію Гаролд Е. Стассен виїжджає до Лондону найближчими днями, відбувши основні наради з през. Айзенгавером і з керівниками державного департаменту. — У відповідь на запити в справі заборони для американських журналістів виїжджати до червоного Китаю для збирання інформацій про життя в цій країні, Доллес ствердив, що державний департамент готовий піти в цій справі на компроміс. В окремих випадках він дозволятиме деяким журналістам на відвідування Китаю, але ніколи не погодиться дати генерального дозволу на загальне вільне відвідування цієї комуністичної країни, тим більше, що, не маючи дипломатичних взаємин з червоним Китаєм, ЗДА не можуть ґарантувати безпеки журналістів, які б бажали туди виїхати.

АЙЗЕНГАВЕР КОНФЕРУВАВ ІЗ СТАССЕНОМ

През. Айзенгавер прийняв на спеціяльній авдієнції в Оґеста, Джорджія, свого дорадника для справ роззброєння Гаролда Е. Стассена. Під час авдієнції обговорено напрямні американської політики, що їх мав би придержуватися Стассен під час дальших сесій роззброєневої конференції в Лондоні.

Поголоски про резиґнацію секретаря скарбу Дж. М. Гомфрі

Вашингтон. — Близькі приятелі секретаря скарбу Джорджа М. Гомфрі потверджують поголоски про те, що „сильна людина" в кабінеті президента Айзенгавера Дж. М. Гомфрі має зрезиґнувати з свого становища при кінці цієї сесії Конґресу. Згідно з цими поголосками резиґнація Гомфрі є певна, тільки ще не є відомо, коли це станеться. Старший брат президента Айзенгавера Едґар твердить, що це буде вліті цього року. Згідно з цими поголосками Гомфрі виповів умову про винаймлення мешкання в столиці, в якому він живе від 1953 року. Гомфрі має 67 років; коли він обіймав становище секретаря скарбу в 1953 році, то заявив, що буде на цьому становищі так довго, поки не буде збалянсований бюджет. Це сталося два роки тому, і теперішній секретар скарбу може думати, що виконав свою ціль та може відійти зі своєї стійки. Але секретар Білого Дому рішуче заперечує ці поголоски і твердить, що Гомфрі і не думає тепер резиґнувати і не виповів свого вашинґтонського мешкання.

ЙОРДАНІЇ ГРОЗИТЬ НОВИЙ ПЕРЕВОРОТ

Амман. — Націоналістичні екстремісти, які сліпо слухають вказівок із Каїро, та комуністи погрожують одверто генеральним страйком в Йорданії і вуличними заворушеннями, щоб спричинити упадок поміркованого компромісового уряду Гуссейна Халіді та покликати до влади назад просовєтський уряд із про-совєтським командуванням Арабського Леґіону, що є йорданською армією. Відповідну пропаґанду ведуть безперервно радіостації з Каїро і столиці Сирії Дамаску, підбурюючи нарід в Йорданії проти короля Гуссейна і теперішнього йорданського уряду. На вулицях столиці Йордану Амману й інших йорданських міст появились летючки, які закликають до страйку і демонстрацій та прославляють генералів Нувара і Гаярі, що перебувають на території Сирії і виступили гостро проти „інтриґ закордонних військових атташе" в Аммані, які нібито вплинули на короля Гуссейна, щоби скинув уряд Сулеймана Набульсі. Тому, що в Аммані є тільки два військові атташе — англійський і американський — то це оскарження звернене під їх адресою. Зрештою, генерал Нувар просто закинув американському амбасадорові Лестерові Маллорі й військовому атташе полковникові Свіні, що вони вмішуються у внутрішні справи Йорданії що ці останні рішуче спростували. Також йорданський прем'єр Халіді назвав неправдою цей закид. Після кількагодинного засідання йорданського уряду, проголошено заяву, що уряд залишається при владі, дармащо радіостація з Каїро повідомила вже про його упадок. Становище в Йорданії — повідомляють західні кореспонденти — дуже непевне і напружене головно внаслідку упадку дисципліни в армії та діяння єгипетських і комуністичних аґентів, які під'юджують демагоґією і грішми скрайні елементи.

Японський прем'єр приїздить до ЗДА

Токіо. — Прем'єр Японії Нобосуке Кіші виїздить до З'єдинених Держав з офіційною візитою на дні 19 і 21 червня ц. р. Тоді то, під час свого перебування в Америці, прем'єр Кіші виголосить промову про закордонну політику Японії, яка буде посередньою відповіддю на дуже приманливі для японців обіцянки і пропозиції від комуністичного Китаю, „Сам" Мао Тсе-тунґ, званий „китайським Леніном", прийнявши в товаристві Чу Ен-лая й інших найвищих комуно-китайських проводирів лідерів японської соціялістичної партії, запропонував Японії пакт неаґресії, не вимагаючи за це зліквідування японсько-американського військово-політичного союзу. Комуністичний Китай, мовляв, хоче дати всі докази японському народові на свої мирні й приязні інтенції, але хоче мати й собі ґарантію безпеки від Японії. Очевидно, що при цій нагоді комуно-китайський диктатор з призирством таврував „підчиненість" Японії американським інтересам, вказуючи на американські бази в Японії. Мао Тсе-тунґ запевняв теж японських соціялістів про великі торговельні користі, які вийдуть для Японії з торгування з Китаєм. Ці комуно-китайські пропозиції знаходять податливий ґрунт в японській публічній опінії. Тому про-американська політика уряду Кіші сподівається скріплення від американських відвідин прем'єра Кіші. Він хоче осягнути від ЗДА ревізію деяких постанов американсько-японського мирового договору, щоб Америка повернула під японську адміністрацію острови Бонін та обшир Окінави, дармащо самі японці сумніваються, чи ЗДА погодяться на це.

СССР ПРОПОНУЄ АНГЛІЇ НОВІ ПЕРЕГОВОРИ

ОПРИЛЮДНЕНО ЛИСТА БУЛҐАНІНА ДО АНГЛІЙСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА МЕКМІЛЛЕНА З ПРОПОЗИЦІЄЮ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ ПРО ДЕМІЛІТАРИЗОВАНУ ЗОНУ В ЕВРОПІ І ПРО ПРИПИНЕННЯ АТОМОВИХ ЕКСПЕРИМЕНТІВ

Лондон. — Совєтський прем'єр Ніколай Булґанін запропонував безпосередньо англійському прем'єрові Геролдові Мекміленові — відбудувати між СССР і Англією „приятельські взаємини", які нібито існували між тими державами перед англо-французьким наїздом на Єгипет осінню мин. року. Великого листа Булґаніна, що охоплював 8,000 слів, оприлюднено в Москві у вівторок 23 ц. м., хоч передано його Мекміленові вже минулої суботи. У тому листі найважливішою політичною подробицею є пропозиція переговорити колишню пропозицію кол. англійського прем'єра Антоні Ідена, щоб в середній Европі встановити невтральну смугу, яка розділювала б Захід від СССР. Таку пропозицію Іден видвигнув був на „конференції на вершинах" у Женеві у липні 1955 року. У зв'язку з цією пропозицією Булґанін пропонує перевести переговори про роззброєння, незалежно від конференції Підкомісії Об'єднаних Націй для справ роззброєння, яка саме тепер нараджується в Лондоні. У тому самому листі Булґанін пропонує проголосити негайне припинення всіх експериментальних вибухів водневої зброї, при чому це мало б статися незалежно від всяких інших розмов про роззброєння. За західніми коментарями ця пропозиція Булґаніна має виразну ціль — не допустити до експериментального вибуху першої англійської водневої бомби, заповідженого на літо цього року на Різдвяних островах на Тихому океані. Булґанін переконує у своєму листі англійського прем'єра, що безпека Англії залежить радше від її взаємин з СССР, як від її західніх військово-політичних союзів. Дальший розвиток міжнародних взаємин, особливо в Европі, залежить — за твердженням Булґаніна — „головно від становища, що його займуть СССР і Англія в численних проблемах світового миру і безпеки". При цій нагоді Булґанін, очевидно, знову заатакував американські пляни вивінування військ НАТО новітньою зброєю. Булґанін пропонує Англії пожвавлення господарських і культурних взаємин та покликуєтья на свої і Хрущова відвідини в Лондоні з квітня мин. року. Проте у найважливішій для Англії справі — Середнього Сходу — Булґанін не сказав нічого, за вийнятком одного короткого речення, що англійські господарські інтереси на Середньому Сході повинні бути „заґарантовані" міжнародними розмовами і розвитком нормальних економічних взаємин. Булґанін взяв за формальну притоку до свого листа до Мекміллена — заяву англійського амбасадора в Москві Патріка Рейї з 12 квітня ц. р., в якій Булґанін добачив заклик в справі покращання англійсько-совєтських взаємин. Оприлюднення того листа спершу в Москві та передача його через московське радіо є останнім совєтським кроком в довгій серії нот і листів, в яких перемішані шантажеві погрози із „мировими" пропозиціями, — стверджують перші західні коментарі.

Уряд домагається посиленої контролі над робітничими фондами

Оґеста, Джорджія. — З Білого Дому повідомляють, що незабаром уряд внесе до Конґресу законопроєкт ро посиленому контролю над робітничими фондами. Новий закон повинен бути так зредаґований, щоб унеможливити зловживаннями робітничими фондами, яке досі відбувалося в деяких робітничих спілках, як це недавно виявилося в Братстві Шоферів під час переслухань в Сенатській Слідчій Комісії. 25-го квітня має конферувати в цій справі секретар праці Джеймс П. Мічелл із президентом Айзенгавером в Оґесті. Президент стурбований тим, що добродійні фонди робітничих спілок не є забезпечені законом настільки, щоб виключити незаконне розтрачування грошей, які призначені для членів професійних спілок. До розтрачування спілкових фондів признався голова Міжнародного Братства Шоферів Дейв Бек, який „позичив" собі 400.000 dолярів з фондів цієї спілки, не платячи від них жадних відсотків.

Голл закликає молодих республіканців прийняти „модерний республіканізм" Айзенгавера

Ню Йорк. — Колишній голова Республіканського Крайового Комітету Лінард В. Голл промовляв на прийнятті в Клюбі Молодих Республіканців в Ню Йорку і закликав молодих прихильників своєї партії прийняти доктрину „модерного республіканізму" президента Айзенгавера. Голл сказав, що ті члени Республіканської партії, які протиставляться цій доктрині, „стоять ногами в цементі". На думку Голла, Республіканська партія мусить йти „з духом часу, вона мусить взяти до уваги теперішні відносини і плянувати на майбутнє". Голл сказав, що всі великі плянування партії не вартують і „зломаного нікля", якщо партія не буде мати сили в виборчих округах. ЗДА були б змушені вже кілька разів вести війну, коли б президентом цієї країни не був Айзенгавер, — твердив Голл.

Таємничі відвідини Мікояна у Відні

Відень. — У вівторок 23 квітня прибув до Відня перший заступник совєтського прем'єра Анастас І. Мікоян. Ціль його відвідин, що триватимуть п'ять днів, невідома. Дехто думає, що цими відвідинами він виконує свою обіцянку, дану австрійським делеґатам під час австрійсько-совєтських переговорів, що відбувалися у Москві в 1955 році. Ці відвідини тим більше характеристичні, що совєтська преса безупину атакує Австрію за її прихильне ставлення до мадярських повстанців і їхньої боротьби за свободу Мадярщини. Мікояна вітав на летовищі канцлер Юліюс Рааб. Разом з Мікояном прибув до Австрії заступник совєтського міністра торгівлі Павло Н. Кумикін. Совєтські відвідувачі побували увечорі на виставі опери „Розенкавалір".

Альберт Швайцер закликає до припинення атомових дослідів

Осльо. — Д-р Альберт Швайцер, лавреат нагороди Нобеля, лікар, учений, філянтроп і музика, який, маючи 82 роки все ще працює в основаному ним шпиталі для прокажених в центральній Африці, звернувся з драматичним закликом до світу припинити дальші досліди над атомовою зброєю, які вимагають пробних вибухів. Він заперечив твердження деяких науковців чи політиків, наче б пробні атомові вибухи не шкодили людському здоров'ю та з свого боку запевнив, що такі експерименти шкідливі не тільки для теперішньої, але й майбутніх ґенерацій. Він скинув вину за ведення цих експериментів на брак відповідного натиску збоку публічної опінії країн, які розпоряджають атомовою зброєю, а саме ЗДА, Англії, СССР і Канади та вважає, що треба цю опінію мобілізувати. Він звертає увагу, що єдина Японія, як держава і нарід, усвідомлює собі цілком небезпеку від атомової зброї, переживши її і зазнавши шкоди від пробних атомових вибухів над Тихим океаном. Звернення Швайцера, що його називають „наймудрішою людиною сучасного світу", відчитав голова Комітету нагороди Нобеля Уннар Яґн норвежською мовою до радія Сваґілі в Найробі в Африці, а те звернення передавали 50 радіостацій в цілому світі, за вийнятком Америки, мовами англійською, французькою, німецькою, російською, норвежською і японською. Сталось це за ініціятивою Швайцера. Сам він відмовився від особистого проголошення цього заклику з уваги на свій стан здоров'я і слабий голос.

Ботлер пропонує нові вибори на випадок смерти Президента

Крофордсвілл, Індіяна. — Голова Демократичного Крайового Комітету Пол М. Ботлер, промовляючи у Вабаш каледж, пропонував, щоб відбувалися нові вибори, якщо президент помер би або не міг би виконувати своїх обов'язків під час перших 30 місяців свого урядування. Ботлер домагався, щоб Конґрес прийняв відміну зміни конституції, яка дозволяла б відбувати додаткові вибори президента на випадок його смерти або неможливости виконувати свої обов'язки під час перших двох років і шістьох місяців після президентських виборів. Ботлер заявив, що, згідно з теперішньою конституцією, віцепрезидент автоматично стає президентом, хоч виборці не завжди собі цього бажали. Ботлер гадає, що більшість виборців радо погодилася б на цю зміну конституції.

При кінці тижня має закінчитися страйк на Гудсонсько-Мангеттенській підземці

Вашингтон. — Несподівано повідомляють зі столиці, що страйк на підземці, яка курсує між Ню Йорком і Ню Джерзі (так званий Гудсонсько-Мангеттенський тюб) має закінчитися при кінці тижня. Повний рух на дій лінії підземки почнеться в суботу 27 квітня, але існує можливість, що частина поїздів почне курсувати вже в п'ятницю. Цей страйк почався 28 березня, і внаслідок цього 65.000 робітників мали труднощі в переїзді з Ню Йорку до місцевостей в стейті Ню Джерзі. Працівники домагалися 26,5 центового підвищення платні за годину праці, яке мало відбутися впродовж найближчих трьох років. Покищо погодилися на тому, що робітники дістануть 12,5 центове підвищення платні з важністю від 1-го листопада 1956 року, а 15-го вересня робітники мають право домагатися дальшої підвишки платні в висоті 15 центів за годину праці. Ця підземка працює як дефіцитове підприємство, і нею керує назначений судом комісар Герман Е. Стічман, тому це порозуміння в справі закінчення страйку має ще затвердити федеральний суд.

Мадярські повстанці сподівалися від Заходу зброї

Ню Йорк. — Тільки нечисленні мадярські борці за свободу вірили, що з Заходу прийде їм у допомогу збройна сила, зате всі вони були переконані, що дістануть зброю, — твердив колишній кореспондент Ассошіейтед Пресс у Будапешті, Ендре Мортон, мадяр, який разом із своєю дружиною-журналісткою працювали для американської преси і були за це в'язнені в передреволюційному періоді. Виступивши в рямцях Тижня Преси, який тепер відбувається у готелі Валдорф Асторія в Ню Йорку, Мортон рішуче твердив, що американські, чи американцями спонзоровані радіовисильні підбадьорили мадярську антикомуністичну молодь до минулорічного повстання, при чому він назвав конкретно Голос Америки і Радіо Вільної Европи. Мортон оповідав зібраним 250 американським журналістам, як він сам пережив сцену перед американською амбасадою у Будапешті, коли то велика юрба повстанців кричала: „Ми не хочемо ваших вояків, але чому не дасте нам зброї?" Мортон заявив, що користь з мадярського повстання та, що вже ніхто на Мадярщині не боїться комуністичної влади, дармащо нового повстання не може бути, бо воно було б „національним самогубством". Зате він звертав увагу на Польщу і перестеріґав проти необережного підбадьорювання поляків проти Москви, щоб не спровокувати нового нещастя.

● **Совєтський уряд** знову обмежив закордонним дипломатам можливості подорожування по СССР. Кілька тижнів тому заборонено їм виїздити до Центральної Азії і на Кавказ, а минулого тижня цю заборону поширено також на Київ і колишню резиденцію Льва Толстого, Ясну Поляну. У зв'язку з цим випринули знову плітки про неспокій в Україні. Ясну Поляну, мовляв, большевики дочепили до Києва „так собі".

● **Владислав Ґомулка**, перший секретар польської комуністичної партії і фактичний диктатор Польщі, бувши в листопаді минулого року в Москві, сильно вдарив у своїй промові італійських лівих соціялістів Пістра Ненні. Говорячи про міжнародний комуністичний рух, він назвав їх сліпим знаряддям в руках комуністів, які мають допомогти комуністам прийти до влади і зникнути з обличчя землі. Щойно тепер, через п'ять місяців, оприлюднено повний текст промови Гомулки. У Римі вона викликала радість серед правих соціялістів і велику стурбованість серед лівих соціялістів Ненні, які нібито шукають порозуміння з правими соціялістами.

Інфляція доляра — це загроза для американських часописів

Ню Йорк. — Голова Американського Товариства Часописних Видавців Вільям Двайт сказав, що загроза інфляції доляра стала важливою проблемою для видавців часописів в цій країні. Подібно виловлювалися й інші промовці на 71-ій річній конвенції цього товариства, яка відбувається в готелі „Валдорф-Асторія". Конвенція відбувається в трьох групах. Окремо нараджуються видавці часописів, яких тираж не перевищує 10.000, в другій видавці часописів із тиражем від 10.000 до 50.000; в третій — понад 50.000. Двайт сказав, що видавці часописів всіми засобами повинні поборювати інфляцію, бо вона загрожує існуванню часописів. Дейвід Ліндсей із „Геральд-Трибюн" із Сарасоти, Флорида, ствердив, що платні і кошти друку часописів від 1950 року збільшилися на 25 відсотків і щораз далі зростають, і не можна з таким самим темпом збільшувати цін на часописи.

В АМЕРИЦІ

● **У Стемфорді**, Коннектикат, ґенерал-майор Генрі Клей Гаджес 20 квітня відзначував свої 97 народини. Він є найстаршим живим випускником Військової Академії у Вест Пойнті, почуває себе зовсім здоровим і в червні вибирається до Вест Пойнту на свято закінчення шкільного року, якщо „ще стоятиме на ногах".

● **Нюйоркський єпископ** помічник Фултон Дж. Шін промовлятиме на симпозіюмі в Віллянова університеті, Па., присвяченому справі світового миру. Симпозіюм починається в четвер 25 квітня, а в суботу 27 квітня цей університет надасть докторати гоноріс кавза головному судді Найвищого Суду ЗДА Ірлові Ворренові і демократичному сенаторові з Массачусетс Джанові Ф. Кеннеді.

● **Джорджа Метескі**, так званого „божевільного бомбувальника", перевезли зі шпиталю в Брукліні до шпиталю для умовохворих злочинців в Беконі, Н. Й. Його дні життя пораховані, бо він хворіє на туберкульозу в кінцевій стадії.

● **Директор Метрополітальної Опери в Ню Йорку Герберт Дж. Кінґ** був присутній в цьому театрі на виставі опери „Тоска". Це була 2.500-на оперова вистава, яку він бачив в своєму житті. Народжений в 1901 р., Герберт Кінґ першу оперу бачив в 1902 році. Він веде щоденник, в якому записує всі оперові вистави, які відвідує.

У СВІТІ

● **Американський амбасадор у Москві** Чарлз Болен, переведений американським урядом до столиці Філліпін, Манілі, відлетів із столиці СССР найбільшим літаком, що його будь-коли бачили на підмосковському летовищі. Це був військовий транспортовий літак С—124, який може перевозити по 200 вояків. Обслуга совєтського летовища роти роззявила, побачивши такого велетня.

● **У м. Пуатіє**, у Франції, американський військовий суд засудив на 5 років в'язниці Віто Саля за дезерцію. Наприкінці останньої війни він зник був з 100-ої пішої дивізії біля Гайльброну в Німеччині і раптом в жовтні минулого року зголосився до американської військової влади. В міжчасі він 11 років пробув у французькому Чужинецькому Леґіоні, прославивши себе як герой в боях в Індокитаї і Альжирі. Тому його не засудили на кару смерти, що належить за дезерцію у війні.

● **Турецький уряд**, висловивши офіційно своє невдоволення з приводу звільнення англійцями з заслання кипрійського архиєпископа Макаріоса, ствердив, що не братиме участи в переговорах з ним про долю Кипру. Проте, водночас турки запевнили, що вони й далі є приятелями Англії і висловили надію, що Англія не скривдить турецької меншини на Кипрі при розв'язуванні проблеми цього острова. Турецький уряд вважає, що найкращою розв'язкою проблеми є поділити Кипр на грецьку і турецьку частини, але на це не погоджуються греки. Греків є на Кипрі 400,000, а турків 100,000.

● **Першим від жовтня минулого року англійським кораблем**, який минулого тижня проплив Суезьким каналом, заплативши швайцарськими франками за переїзд єгипетській адміністрації, був вантажник „Вест Бріз" поємности 7,127 тонн. Англійський уряд заявив, що цей корабель стояв на послугах фірми, що торгує з комуністичним Китаєм. До цього часу ЗДА, Англія і Франція стримувались з користуванням Суезьким каналом, поки не закінчено переговори з Єгиптом про його долю. Єгипет рахує, що інтереси корабельних компаній і торговельних фірм переломлять західні політичні застереження.

СВОБОДА SVOBODA

український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВЕЛИКОДНЯ ЗАЯВА ДОЛЛЕСА

У Світлий Понеділок, коли з дзвіниць церков ще розносився радісний гомін великодніх дзвонів, державний секретар Джан Фостер Доллес виголосив на прийнятті Асошіейтед Пресс промову, яку можна назвати великодньою не тільки з уваги на час, коли вона була виголошена, але до деякої міри і з уваги на її зміст. Вона бо заповідала воскресення волі для поневолених і стверджувала американську рішучість до того воскресення відповідно спричинитись.

Головні тези промови Доллеса зводяться — можна сказати — до боротьби за мир. Доллес виразно й недвозначно заявив, що ціллю американської політики є мир, але мир не за всяку ціну, не капітуляційний мир, не мир коштом поневолених, але мир, базований на волі і справедливості для всіх народів і всіх людей, підкресливши виразно, що він думає при цьому і про так звані сателітні народи, і про ті поневолені Москвою народи, які входять у склад „властивого" Совєтського Союзу.

Практично державний секретар не видвигнув якоїсь нової концепції, але радше повторив те, що вже було сказане, зокрема під час першої кандидатури Двайта Д. Айзенгавера на президента З'єдинених Держав, коли протиставлено републіканську концепцію „визвольної політики" демократичній концепції „політики здержування" большевизму. Проте, повторення цих концепцій не менш важливе вже хоч би з уваги на те, що від часу їх видвигнення накидувано світові „дух Женеви" та подібні співіснувальні викрутаси, які могли поважно захитати довір'я заінтересованих народів у ці американські визвольні концепції. Значення великоднього виступу Доллеса тим більше, що текст його промови був наперед апробований президентом Айзенгавером.

Доллес не проповідує ані війни, ані революції і до них не закликає. Як же тоді розуміти концепцію визволення поневолених? Доллес говорить про це цілком виразно: він вірить у можливість „еволюційного визволення", і вияснює, чому вірить. Большевицький режим є найбільш назадницький в історії і практикує те, що практикували всі тиранії, які кінець-кінцем упали під натиском сил волі. Остання революція на Угорщині доказала, що з совєтською системою погоджуються тільки заангажовані в її злочинах одиниці та горстка продажних душ. Тим часом сили волі, які ніколи не заникали, знаходять, не зважаючи на нечуваний терор, щораз нові можливості відповідно проявлятись, і під їх натиском тріщить совєтська імперія. Важливо, щоб ці сили за залізною заслоною знали, що вони не є осамітнені, що їм співчуває весь вільний світ, який готов їм допомогти всіми мирними засобами „накоротко до війни". Рівночасно *цей світ мусить бути готовий на негайну і нищівну відплатну акцію, якщо панівна кремлівська кліка поважиться сама на війну, задумає знову у війні рятувати свою підміновану силами волі владу.*

Було в промові Доллеса ще одно ствердження, на яке повинні звернути окрему увагу всі ті, хто заінтересований у визвольній боротьбі поневолених. Доллес твердив: „З'єдинені Держави визнають, що всі народи повинні мати власну владу і незалежність, якщо вони цього бажають і якщо вони докажуть, що можуть їх зберегти".

Звертаємо на це твердження окрему увагу, бо воно відноситься у відповідній мірі і до політичних еміграцій з поневолених країн. Що більше, в світлі промови Доллеса бачимо два величезні завдання цих еміграцій. Одне — своєю поведінкою, своїм ділом і словом дати вільному світові той згаданий Доллесом доказ, що їхні народи справді бажають власної влади та незалежности і що вони зуміють ту владу і незалежність зберегти, якщо її матимуть. Друге завдання відноситься до мирної допомоги визвольним змаганням поневолених. Доллес сказав: Даймо приклади, які показують благословення волі. Поширюймо знання про це в світі. Постараймось, щоб поневолені чи поділені народи знали, що про них не забуто; що ми ніколи не укладатимемо політичних угод їхнім коштом і що сердечне прийняття і нові можливості очікують на них, як вони здобудуть більше волі.

Під кутом цих вимог і побажань повинні перевірити своє становище та свою працю і всі ми, що прагнемо волі для поневоленого українського народу і бажаємо йому допомогти в змаганні до тієї волі. Підкреслені Доллесом і згадані тут два аспекти визвольної політики як збоку самих поневолених, так і збоку тих, що бажають їм допомогти в змаганні до волі, наче перехрещуються і творять синтезу для так заінтересованих і зв'язаних з одними і другими, як ними є еміграційні політичні групи поодиноких поневолених народів. Тому то із великодньої заяви Доллеса було б добре для них поробити відповідні великодні висновки.

Зенон Стефаків

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗМІНИ В АРМІЇ ЗДА

У найближчому часі переведена буде, плянована вже кілька років, комплектна реорганізація лінійних військових з'єднань армії ЗДА.

З існуючих дотепер 19 активних дивізій, до половини 1958 р. дві мають бути зредуковані, а решта 17 будуть перетворені в т. зв. пентомічні (pentomic) дивізії, вповні пристосовані до акції під час атомової війни. Ця назва означає розподіл дивізії на п'ять окремих бойових груп, замість дотеперішніх трьох полків, а також устаткування та організацію до ведення атомового бою.

Особовий склад усіх дивізій буде скорочений приблизно на 60 тис. людей. Із них, після вимогливої селекції, утвориться невеликі, скороспішні десантні відділи — як диспозиційна стратегічна резерва.

Покищо залишаються дотеперішні три типи армійських дивізій, що різняться між собою тільки в способах операцій.

Піхотна (Infantry) дивізія — це основне з'єднання комбінованих родів зброї і служб, підготовлене до наступального і оборонного наземного бою. Піхотні відділи можуть бути пересувані тепер також і засобами повітряного транспорту.

Панцерна (Armored) дивізія, крім ведення окремого бою, має завдання піддержувати піхоту в бою, закріплювати здобутий терен та робити протинаступ. Повітряний транспорт для цього роду війська з важким бронетанковим опорядженням тепер уже не передбачений.

Повітряна (Airborne) дивізія вповні пристосована до повітряного транспорту і в першу чергу призначена для десантно-бойових операцій.

Впроваджені будуть такі зміни в структурі дивізій:

1. Скорочення штатного складу дивізій — піхотної з 17.460 до 13.748 людей, при чому збільшено бойовий стан на 450 бійців; повітряної із 17.087 до 11.486, вилучено зо складу дивізії танки, важку артилерію та інші приділені нештатні частини; найменше зредукований стан панцерної дивізії, бо тільки із 14.683 до 14.617.

2. Скасування від віків традиційної організації військових з'єднань — регіменту (полку) та полкових батальйонів (куренів). На це місце приходить тепер п'ять бойових груп.

3. Безпосередність оперативної диспозиції командира дивізії, що має можливість тепер розпоряджати в бойових умовинах всіми елементами своєї дивізії, а не як дотепер через командирів полків і батальйонів.

4. Поширення і скріплення всіх родів конвенційного озброєння та збільшена модернізація технічного устаткування.

5. Включення до всіх трьох типів дивізій атомової польової артилерії, а до піхотних також і окремої дивізійної авіяції.

При цьому подаємо організаційну схему нової піхотної дивізії. В склад дивізії входять: п'ять бойових піхотних груп, замість дотеперішніх трьох полків; танковий батальйон, 5-сотенного складу, що можуть бути приділені до бойових груп; панцерно-розвідувальний ескадрон; інженерний батальйон із 5 сотень, для відрядження до груп; панцернотранспортовий батальйон; сотні: штабова, військової поліції, зв'язку, медично-санітарна, адміністративна і авіяційна. Дивізійне летунство, призначене для дозірно-патрульних акцій, бойового постачання і евакуації ранених з поля бою.

Дивізійна артилерія складається із гавбичного батальйону, з 5 батеріями по 6 — 105 мм гавбиць в кожній та комбінованого батальйону: 2 батерії 155 мм важких гавбиць по 6 в кожній, 1 батерія з чотирьох 8-цалевих гавбиць, 1 батерія ракетна із двох реактивних гармат типу "Honest John" 762 мм калібру, стрільна атомового заряду.

Піхотна бойова група (Infantry Battle Group), по-українськи назвемо — піхотний бойовий загін, це під поглядом адміністративним і оперативним, забезпечене всім потрібним, військове з'єднання. Цей новий елемент що постав у висліді нової організації, займає посереднє місце між колишнім полком і куренем. У склад цього з'єднання входить приблизно 1500 людей і командує ним полковник.

Бойовий загін вміщає в собі штабову і чотири стрілецькі сотні та мортирну батерію. До штабової сотні входять чоти: панцерно-розвідувальна, штурмова, інженерна, постачання, обслуговування та комунікаційна. С т р і л е цька сотня має 4 чоти і чоту важкої піхотної зброї. Мортирна батерія складається з 2 чот по 4 105 мм міномети.

Як бачимо, сучасні величезні поступи вогневої сили модерної зброї, та засобів сполучення спричинилися до переломових змін у тактиці, організації та в методах використання війська у війні. Поле бою завтрішнього дня буде дуже відмінне від минулого. В атомовій війні бойовище значно пошириться. Характеристичною особливістю бойової дії стануть швидкі пересування при великих і розтягнених відстанях поміж з'єднаннями, які, одначе, будуть спроможні до негайної концентрації. Великі згущення війська і матеріялу у маштабі, типовому в минулих двох світових війнах, були б, розуміється, згубними.

Тому й модерна армія мусить бути вже тепер пристосована до виниклих в останньому часі потреб майбутньої атомової війни.

І ПРОЖИТО НІБИТО . . .

І прожито нібито немало,
А себе на тому я ловлю,
Що ні разу прямо не сказали
Ми одне до одного:
— Люблю . . .

Все відомо
ще з шкільної парти,
Ще з далеких пам'ятних полів.
Тільки все —
з усмішкою та жартом,
Без запевнень і врочистих слів.

І коли б я розпочав невміло
Про любов, до слова не мастак,
Ти б мені сказала підозріло:
— Щось у цьому,
друже мій,
не так . . .

МИКОЛА РУДЕНКО

ОПІКА ДЕРЖАВИ НАД ЗДОРОВ'ЯМ

40.000 лікарів в Англії погрожують покинути працю в Державній Службі Здоров'я і перейти на приватну лікарську практику. Вони жадають підвищення на 24% своєї місячної платні, яку дістають від держави, і рішуче не погоджуються на тих 5% підвищення, що їх признав їм уряд без порозуміння з лікарською становою організацією. У зв'язку з цією подією в Англії знову зактуалізувалась проблема опіки над фізичним здоров'ям народу. Хто має переводити її? Чи здоров'я має бути визнане приватною справою кожної окремої людини, яка може дбати за нього чи ні, залежно від своїх грошових спроможностей і нерідко від свого світогляду, чи це загальнонаціональна справа, яку мусить регулювати і за яку мусить дбати держава?

У більшості европейських держав, за прикладом соціяльного законодавства Німеччини, опіку над здоров'ям громадян удержавлено. В деяких державах, до яких належала й Польща, це сталося між двома світовими війнами, в Англії Державну Службу Здоров'я (так зветься там ця офіційна установа) введено у 1948 році, за соціялістичного уряду Клемента Еттлі. Вже перший уряд Лейбор-парті Рамзея Мекдоналда на переломі 20-х і 30-х років хотів був перевести цю реформу, але тоді опозиція була надто сильна. І сьогодні в Англії є гострі критики „соціялізованої м е д и цини". Нарікають сірі люди, нарікає фармацевтичний промисл, нарікають найбільше лікарі, консервативний уряд скидає на цю соціялістичну реформу вину за величезне обтяження державного бюджету. Але водночас — дивна річ! — найбільші противники „соціялізованої медицини" признають, що ніхто й не думає про те, щоб її скасувати і вернутись до часів загальної, виключно лише приватної, лікарської опіки.

Тільки в Америці не переведено ще цієї соціяльної реформи, дармащо проблема опіки над народним здоров'ям була вже на нарадах Конгресу і домагається своєї розв'язки. Проєкт удержавлення цієї опіки в ЗДА не має виглядів на успіх, мабуть навіть і на випадок приходу до влади Демократичної партії, бо проти такої реформи є не тільки лікарські кола і фармацевтичний промисл, але в першій мірі надзвичайно сильні і впливові товариства забезпечення проти недуг. Сам президент Айзенгавер висловився за розв'язання цієї проблеми по лінії поширення й облегшення забезпечення проти недуг в отаких забезпеченевих компаніях. Однак, нема ніякого сумніву, що натиск американських працюючих мас та загальної публічної опінії йтиме в тому напрямку, щоб поліпшити нинішні можливості лікування в Америці, які дуже важкі для незаможних і для цілої середньої верстви громадян. Фактом є, що кожний, хто заощаджує якийсь гріш, робить це з думкою в першій мірі — про можливість недуги, яка для мало заможних людей в Америці є правдивою катастрофою. У банках і пречисленних позичкових касах на першому місці стоять рахунки за лікування, як причина затягання позики боржником, а щойно на дальших місцях — купівля авта, дому та інші видатки. З усіх існуючих інтелігентських професій лікарська дає в Америці найбільші можливості заробітку. Зате найнижче оплачувані середньошкільні вчителі і навіть університетські професори.

Англійські лікарі в масі огірчені саме цією диспропорцією поміж їхньою та їхніх американських колег матеріяльною екзистенцією. Ті, що працюють в Державній Службі Здоров'я, критикують її, зрештою, не тільки з погляду розмірно низької матеріяльної винагороди, яка приносить лікареві, що мав на протязі року 3.500 пацієнтів, $8.600 платні. (Спеціялісти дістають від $5.000 до $8.700 з правом на додаткову винагороду до висоти $7.000 „за спеціяльні заслуги"). Вони нарікають, що „соціялізована медицина" вплинула на занепад фахових знань у лікарів, які, перевантажені щоденною практикою, просто не мають часу студіювати поступ медицини. Особливо впала, буцімто, інтерністика, бо лікарі-інтерністи зобов'язані хворих на різні внутрішні недуги відсилати до вузьких спеціялістів, і тому просто перестали цими недугами цікавитися. Надмір пацієнтів в окремих державних лікарів унеможливлює докладне і дбайливе досліджування й лікування кожного недужого зосібна. Також гірша лікарська опіка по шпиталях з державною оплатою, хворий дістає в них дешевші й примітивніші ліки. Лікарі вказують на занепад духового зв'язку між лікарем і недужим та на упадок етики в лікарському стані, який у великому відсотку „збюрократизувався" і „змеханізувався". З другого боку, лікарі назагал задоволені, що дістають автоматично свою платню від держави, без обов'язку деталізувати у звітах легші й важчі випадки недуг, та маючи запевнення екзистенції, без уваги на кількість пацієнтів.

Найбільше журиться англійський канцлер скарбу (міністер фінансів). У 1950 році бюджет Державної Служби Здоров'я становив $1,200.000.000, але в новому бюджеті ця сума підскочила вже до $2 більйонів. Тому можна зрозуміти спротив уряду вимогам лікарів і медичного персоналу підвищити їм винагороду на 24%. Зате маса громадян, які користають з Державної Служби Здоров'я, вважають її, при всіх її недоліках, таки добродійством. Вони платять по 14 центів за лікарську рецепту і по $2.80 за вилікування зубів, а за штучні зуби, окуляри чи медичні пов'язки, платять тільки невеличкі квоти за матеріял, а не ринкову ціну за даний предмет. Кожний громадянин, зареєстрований в уряді праці, дістає безплатне лікування.

Медицина вже давно перестала бути проблемою тільки науки. Вона щораз більше стає суто соціяльною проблемою, зв'язаною зі станом здоров'я мас громадян. Здоров'я — найцінніша для людини річ, бо здоров'я, — як і волі, — ніщо інше не заступить. Держава, як найвища форма зорганізованости народу, зобов'язана облегшити членам нації зберегти фізичне здоров'я. Сам цей принцип безспірний, — може йти тільки про те, яким способом найкраще перевести в життя цю засаду.

Любомир О. Ортинський

ПОЛЬСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ І ПОЛІТИКА ВАРШАВИ

Жовтневі події в Польщі, прихід до влади Гомулки і його намагання хоча б до деякої міри унезалежнитись від диктату Москви і прямувати до побудови соціялізму власними, польськими шляхами, знайшли серед польської еміґрації прихильну реакцію і навіть конкретну допомогу. Вона виявляється останніми тижнями у пожвавленій дипломатичній і публіцистичній акції на терені ЗДА в користь признання Вашингтоном позики для варшавського уряду. В цій акції бере участь Тимчасова Рада Єдности Народової ([ТРЄН] на чолі з Андерсом, Рачинським і Бором-Коморовським) через свою експозитуру на терені ЗДА; за уділення економічної допомоги висловився президент американської „Польонії" — Розмарек, який зложив в Білому Домі відповідний меморіял; акцію цю підтримують деякі американські конгресмени польського походження.

У своїй аргументації за признання економічної допомоги Польщі речники польської еміґрації підкреслюють, що, внаслідок постанов ялтинського договору і віддання Польщі на поталу Москві, вона не могла скористатись з допомоги пляну Маршалла, а дванадцятирічна грабіжницька політика комуністичного режиму зруйнувала економіку країни і поробила мільйони населення нуждарями. Тому — арґументують поляки на Заході — треба використати цю першу нагоду й допомогти народові, який виявив таку велику силу відпору і не заломився під тими всіма ударами, що спадали на нього від 1939 р. За деякі з цих ударів, на думку поляків, падає вина і на західні потуги, що забули за свої договірні та моральні зобов'язання супроти польського народу.

Польська еміґрація майже однозгідно розцінює поступки Москви Варшаві як вислід тиску цілого населення, широких мас, а не торгу якогось польського крила комуністів, малої групи інтелектуалів. Далі, панує погляд, що Москва радше скористалась з наявности ґомулківської групи і використала старого комуніста Гомулку, щоб запобігти вибухові, який був би куди небезпечніший для СССР, ніж угорська революція.

Очевидно, критична частина польської еміґрації не робить собі ілюзій як щодо самої особи Гомулки, здецидованого комуніста, так і щодо можливостей з а г о с т р е н н я курсу Москвою. Але вважають, що навіть тимчасова передишка, поліпшення економічного побуту і закріплення теперішніх „вольностей" посилить спротив народу на майбутнє і дасть йому кращі вихідні позиції супроти евентуального „тиску" Москви. З другого боку, під впливом вісток з краю, припинилась акція повороту до Польщі, що ще минулого року мала характер „зміновіховства" і що, мабуть, закінчилась поверненням до Польщі С. Цата-Мацкевича. Він, як і деякі інші поворотці, їхав до Варшави в надії, що „відлига" перейде одного дня в справжню зміну режиму, і тоді вони візьмуть активну участь у формуванні нових процесів, які принесуть країні коли не повне звільнення від Москви, то далекойдучі вольності. Вправді у перших днях після повороту їх прийняли з відкритими обіймами, використали пропаґандивно, але на тому й скінчилось. Для прикладу, Цат-Мацкевич, який думав робити нову, публіцистичну кар'єру своїми протианглійськими статтями, вже після кількох статтей був цілковито відсунений від публіцистики. Йому прямо сказали, що уряд не заінтересований у погіршуванні стосунків з Лондоном, а навпаки — бажає покращання їх, зокрема товарообмінних відносин. Бувши в такий спосіб відсунений від публіцистики, Цат мусів задовольнитись посадою викладача російської літератури у Варшавському університеті і далі спеціялізуватись в достоєвщині.

Приклад з Мацкевичем і іншими показав, що поворотці не мають ніяких шансів робити політику в сьогоднішній Польщі, що її й далі робить комуністична партія, а на політиків старої дати нема запотребування навіть серед опозиційно до уряду настроєних кіл. Крім життя — в дуже бідних умовинах — „чловєка почцівего", поворотці інших перспектив не мають. Зрештою, самі поляки, які в різних місіях приїжджають тепер на Захід (коли не брати до уваги професійних репатріяційних агентів) в розмовах із своїми старими знайомими та товаришами підкреслюють, що політична еміґрація не повинна вертатись, навпаки, повинна розбудовувати свої позиції, спостерігати події в краю та допомагати своїми впливами здобувати поміч Заходу, а, якщо ситуація погіршиться і Москва спробує наново зашморгувати петлю, бути адвокатом польської справи перед зовнішнім світом. Від цієї засади виключається старших віком і непричетних до політики еміґрантів, поворот яких має чисто людський аспект.

Реалістична оцінка ситуації в Польщі і допомога польської еміґрації у виєднанні позики у Вашингтоні не означає, що польська еміґрація попала у фарватер варшавського курсу і що відлига та „жовтневі вольності" затерли різницю між фронтами. Такі прояви були помітні минулого року. Жовтневі події, обміна думок із поляками з батьківщини і їх пряма вимога не здавати позицій закінчили етап романтичного зміновіховства і заступили його холодним політичним розрахунком.

Д-р Володимир Галан, президент ЗУАДК

ЗУАДК В ДІЇ

Звіт з праці Злуч. Українського Американського Допомогового Комітету за час від жовтня 1955 року до кінця 1956 року, виголошений перед Зборами Дирекційної Ради ЗУАДКомітету 23 березня 1957 року у Филаделфії

(2)

Ці позички безвідсоткові, але мусять бути в реченці повернені. ЗУАДК розраховується з цим Комітетом кожномісячно і тому ставить вимогу своїм аплікантам - довжникам систематично повертати задовження місячними ратами. Апліканти підписують відповідні зобов'язання ще перед виїздом в Европі. Спонзори зобов'язані теж до підпису запорук.

Інші кошти, подані під точкою 3 і 4, покриває ЗУАДК своїми фондами. В деяких випадках, дуже рідкісних, спонзори пересилають покриття коштів переїзду від порту до місця призначення заздалегідь, влегшуючи справу ЗУАДКомітетові.

Цей поділ на категорії ставить труднощі в самому переведенні справ. Для кожного апліканта мусить бути картотека, а в тому самі вплати в картотеці мусять бути ведені за окремими призначеннями: кошти морського транспорту, зворотні для ICEM, кошти переїзду з порту до місця призначення, кошти транспорту баґажу, кошти удержання, що їх отримують окремі іміґранти у формі безпосередніх короткореченцевих позичок від канцелярії, чи теж за посередництвом Відділів ЗУАДКомітету.

Переселенча процедура.

В загальному переселенча процедура така:

Аплікант голоситься в котромусь із наших Представництв, чи у котрійсь із станиць Представництва. Представництво оформлює його справу в консуляті, пересилаючи особисті дані апліканта до Головної Канцелярії. Тут іде намагання дістати спонзора, який підписав би ашуранс, як теж дістати місце для праці для апліканта і місце замешкання. Ашуранс після виготовлення в п'яти копіях відсилається до Державного Департаменту у Вашингтоні для перевірки і верифікації. Заверифікований ашуранс відсилається до американського консуляту, в якому переведено реєстрацію відносно апліканта; аплікант переходить консулярну перевірку, лікарську і моральну, і дістає візу. Тоді завданням ЗУАДКомітету є дістати позичку на оплачення коштів морського транспорту, як теж виєднати місце для апліканта на кораблі чи літаку. В акції переселення беруть тепер участь два кораблі, найняті організацією ICEM, „Генерал Тейлор" і „Генерал Ленґфіт", як теж кількадесять літаків. Про приїзд апліканта до Ню Йорку звітує ICEM, як теж наше Европейське Представництво. На нашу канцелярію спадає обов'язок повідомити спонзора, як теж у випадку анонімного ашурансу підшукати місце для поселення апліканта і допомогти йому влаштуватись. Аплікантів приймає в Ню Йорку представниця від нашої станиці в Ню Йорку, допомагає їм перейти урядову перевірку, полагоджує справу дальшого транспорту, як теж справу пересилки баґажу. Спонзори чи представники ЗУАДК в окремих місцевостях дістають повідомлення листами, як теж і телеграфічно про точний час приїзду аплікантів і приймають їх на станціях в місцевостях поселення. Приїзд апліканта відзначується в картотеках, як теж впроваджується у картотеки всі переселенчі кошти. Апліканти дістають точний розрахунок коштів, як і інформацію про порядок сплати. Канцелярія полагоджує теж справи затруднення, як і інші справи з урядовими чинниками для реєстрації, відтиску пальців, отримання реєстраційних карт, рекламацій баґажу і інші. Після приїзду аплікант — можна сказати — є в опіці ЗУАДК, і в кожній справі навіть особистої поради відноситься з повним довір'ям до нашої установи. Кожного дня канцелярія має до полагодження кількадесят листів у різних справах.

1956 рік — найбільш продуктивний в переселенні.

Найбільш продуктивним роком у переселенчій акції на основі закону PPA-1953 був 1956-ий. Полегші в медичній перевірці відносно запідозрення в туберкульозі, амнестія для справ аплікантів із карою не більше шести місяців, як теж полегші при перевірці СіАйСі вможливили багатьом таким аплікантам, які навіть були раніше відкинені, дістати візи. Переведено теж передперевірки, препроцесінґи, і тому багато справ дістало в тому році повне полагодження. Для того спричинилось теж виготовлення багатьох сотень ашурансів, головно анонімних у висліді загальної громадської акції підписки ашурансів. Крім цього консуляти дозволили використати ашуранси відкинених аплікантів для інших аплікантів (заступні ашуранси, чи інакше „сабстітютед").

Консуляти теж влегшили справу переселення, бо приймали зголошення аплікантів для переведення консулярних перевірок без ашурансу до 31 липня 1956 року. Для цих аплікантів потім переслано ашуранси, але — якби не та полегша консуляту — пізно вислані ашуранси не дали б цим аплікантам змоги на переселення. До жовтня 1956 року консуляти приймали нові зголошення аплікантів із ашурансом, а ашуранси для аплікантів, які перейшли передперевірку, приймались дослівно до кінця 1956 року. Так було у Німеччині в Австрії. Мале число віз для аплікантів у Франції і Бельгії спричинило, що візи на основі PPA-1953 видано в цих країнах вже до вересня 1956 року. Та справи — як вже подано — перереєстровано на основі загального іміґраційного закону, при чому консуляти приймають ашуранси нарівні з афідавітами, використовуючи всю реєстраційну підготову апліканта, поведену в рамах закону PPA-1953, для полагодження справи на основі загального іміґраційного закону.

В цей гарячий переселенчий час, крім головної канцелярії у Филаделфії з переселенчою станицею у Ню Йорку, працювало для справ переселення наше Европейське Представництво у Мюнхені, з переселенчими станицями — крім Мюнхену — в Гамбурґу і Франкфурті, як теж наші Представництва в Зальцбурґу для Австрії, в Парижі для Франції і в Брюсселі для Бельгії. В останньому часі, коли зактуалізувалось переселення нових втікачів з-поза залізної заслони у зв'язку з революцією в Мадярщині, ЗУАДК відкрив спеціяльно для цих справ свої станиці у Кемп Кілмер у ЗДА і у Відні в Австрії. Про це буде мова окремо.

Всі справи концентрувались у Филаделфії, де є головна картотека, і упорядкована за числами переселенча і фінансова картотека для кожної переселенчої справи. Кожний аплікант, крім карти у трьох картотеках, фінансовій, порядковій за числами ашурансів і поазбучній за прізвищами, має ще окремий „файл", де зберігаються копії ашурансів і все відносне урядове і приватне листування. Копії ашурансів як теж картотека зберігається теж в канцелярії Европейського Представництва у Мюнхені.

Переселення в числах.

На час діяння закону PPA-1953 виготовлено 2,918 ашурансів для 6,765 осіб і вони припадали на такі країни:

НІМЕЧЧИНА	1,865	ашурансів для	4,299	осіб,
Бельгія	320	„	809	„
Франція	308	„	838	„
Австрія	262	„	520	„
Інші країни	163	„	299	„
	2,918	ашурансів для	6,765	осіб

З пересланих ашурансів в Німеччині використано 975 ашурансів для 2,398 осіб. На ці наші ашуранси, вислані для аплікантів в різних країнах, 865 ашурансів було для тих аплікантів, яким завдяки стараниям ЗУАДКомітету виєднано поміч ЮСЕП, значить оплачення коштів морського транспорту і консулярних видатків (в загальному для 2,020 осіб).

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, Pa.

ПОСТАНОВИ ЕКЗЕКУТИВИ ЗУАДКОМІТЕТУ

Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету відбула свої чергові місячні наради в неділю 14 квітня й обговорила такі справи:

Переселення:

Екзекутива вислухала звідомлення про переселенчу акцію на основі закону РР-1953. Ця акція добігає до кінця. Ще в цьому місяці прибуде деяка кількість родин, головно на анонімні ашуранси і тому Екзекутива звертається з проханням до тих громад, які могли б примістити новоприбуваючі родини, негайно подати свою згоду на адресу канцелярії ЗУАДК:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.

При цій нагоді Екзекутива закликає теж усіх, які вже прибули і знайшли пристановище і можливість життя, щоб якнайскоріше почали сплату свого задовження за кошти переселення. Це тим важливіша справа, що цей кредит могла дати Екзекутива ЗУАД Комітету лише на основі зобов'язання скорого повернення позичених грошей. ЗУАДК мусить систематично розраховуватися із Міждержавним Комітетом для Переселення з Европи, який уможливив цей кредит.

Кемп Кілмер:

Табор для переселення втікачів з Мадярщини в Кемп Кілмер, через який перейшло тисячі втікачів, буде офіційно замкнений з днем 30 квітня 1957 року, після виконання свого великого завдання. Тому теж і ЗУАДК закрив свою канцелярію в Кемп Кілмер, яка вела там справи втікачів з Мадярщини, які мали запоруки з ЗУАДК, головно українців і сорідних із українцями родин. Наша канцелярія в Кемп Кілмер полагодила переселення 367 родин, за що й одержала признання від Державного Департаменту у Вашингтоні.

Допомога:

Екзекутива вислухала звідомлення про розподіл 3,000 КАРЕ пакетів в Німеччині у цей передсвяточний час. Водночас із цим порішено і полагоджено висилку грошевої допомоги, а саме в першу чергу допомоги для українських інвалідів в Німеччині й Австрії в сумі 3,500 дол. Ці гроші походять із таких джерел:

Об'єднання бувших Вояків Українців 2,000 дол.; Братство „Броди - Лев" 1,180 дол.; З каси ЗУАДКомітету 320 дол.

Одночасно ЗУАДК вислав допомогу заслуженим українським громадянам в Европі, які такої допомоги потребують.

Вся грошова поміч ЗУАД Комітету з нагоди Великодня вийшла на суму понад п'ять тисяч долярів.

Приділ „серплесу", що його в обильній формі діставав ЗуАДКомітет на допомогу для українських втікачів-емігрантів у Німеччині, позбавлений вже від року масла, олії і всякого роду товщів. Зрозуміла річ, вартість цього „серплесу" без товщів багато менша, а в багатьох випадках самі апліканти незацікавлені у цьому приділі, якщо немає товщу. Знову ж розподіл допомоги в Німеччині мусить бути пристосований до вимог німецького уряду, який всяку допомогу враховує на базі визначеного урядово контингенту. В такій ситуації допомога харчева мусить бути тісно сконсолідована й упорядкована і в повному порозумінні і з боку організацій і аплікантів. Для тієї цілі ЗУАДК скличе конференцію всіх заінтересованих справами допомоги організацій.

Конференція Суспільної Служби:

Екзекутива порішила зорганізувати конференцію Суспільної Служби. На цю конференцію будуть запрошені представники всіх організацій, які займаються суспільною працею. Про подробиці цієї конференції буде подано окремо.

Стипендія на Студії Суспільної Служби:

Екзекутива постановила встановити стипендії для студентів Суспільної Служби (Скул оф Совшел Ворк), а саме чотири такі стипендії, дві для студентів цього факультету на університеті у Мюнхені, в Німеччині. Про інформації в справі цих стипендій проситься писати на вище подану адресу ЗУАДК.

Конкурс на дитячу п'єсу:

Йдучи назустріч потребам нашої молоді, Екзекутива ЗУАДК за ініціятивою Світової Федерації Українських Жіночих Організацій вирішила асигнувати 250 дол. на нагороду для розписаного в цій цілі літературного конкурсу. Умови конкурсу будуть подані окремо до загального відома.

Писанка

Як відомо, головна форма здобуття фондів на допомогову діяльність ЗУАДКомітету — це збірки Коляди і Писанки. Від вислідів цьогорічної Великодньої Писанки, що її почав вже ЗУАДК, залежить і дальша праця нашої харитативної установи. Тому то Екзекутива звертається до всіх українських громадян із гарячим закликом у цей святковий час принести пожертву на харитативну — допомогову акцію ЗУАДК, на Українську Суспільну Службу, яка діє для всіх українців у потребі. Багато наших громадян дістане святочні привітання від ЗУАДК і в них коверти. Просимо в цих ковертах переслати пожертви. Всіх жертводавців просимо висилати пожертви на вище подану адресу, чи теж складати їх на листи, які мають наші організації й окремі збірщики.

Злучений Український
Американський Допомоговий
Комітет у Филаделфії

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Українці підготовляються до участи в Параді Льояльности.

Ню Йорк. — Щорічним звичаєм, що став уже традиційним у житті великої громади міста Ню Йорку, Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку, як Відділ Українського Конгресового Комітету Америки, при співучасти Українсько-Американських Ветеранів в рямцях загального американського комітету, підготовляється до відзначення Дня Льояльности, який цього року відбудеться в суботу 27 квітня 1957 р. о годині 2-ій пополудні по П'ятій Евені від 92-гої до 63-тої вулиці в Ню Йорку.

Цими щорічними маніфестаціями та масовою і зорганізованою участю в поході наша громада виявить перед високими американськими репрезентантами нашу подяку новоприбраній Батьківщині Америці та запротестує проти московського комунізму, як гнобителя України, та інших поневолених народів, який своєю новою тактикою коекзистенції хоче приспати чуйність вільного світу.

В цій справі відбулися Збори представників Організацій 13-го квітня 1957 р., на яких вибрано головних маршалів панів: Володимира Вакада, Михайла Гузаря, Володимира Гендріка і Гната Марчака, які на місці збірки української групи, 92-га вулиця Схід — Медісон Евню, подадуть відповідні інформації.

Похід буде очолювати група дітей і жінок в українських народних строях. В часі походу будуть грати три оркестри, в тому оркестра Спілки Української Молоді Америки з Джерзі Сіті і новопереорганізована оркестра при парохії св. Юра.

До участи зголосились: парохіяльна школа св. Юра, Пласт, „СУМА", Відділи Золотого Хреста і ветерани у своїх одностроях, та багато інших Організацій Ню Йорку і околиці зі своїми прапорами і транспарентами.

Для придбання фондів Організації повинні складати в Об'єднаному Комітеті відповідні пожертви на покриття видатків, зв'язаних з урядженням Паради Льояльности.

Порядок походу буде устійнений на Зборах, які в цій справі відбудеться в середу 24 квітня 1957 р. о годині 8-мій вечором в приміщенні Українського Народного Дому 140—142, Друга Евня в Ню Йорку, кімната ч. 21.

Докладних інформацій уділяє канцелярія Об'єднаного Комітету в Українському Народному Домі кожного дня від години 7-мої до 9-тої вечором.

І. В-ик

Кентон, Огайо

Свято в честь ген.-хор. Т. Чупринки — Р. Шухевича.

Осередок СУМА ім. гетьмана І. Мазепи в Кентон 24 березня 1957 відсвяткував сьому річницю геройської смерти невмирущої слави ген. Т. Чупринки, головного командира УПА, Голову Проводу ОУН на Рідних Землях і Голву Генерального Секретаріяту УГВР.

Академію розпочато відспіванням амер. гимну юними сумівцями „Маківка" та зложенням вінця наймешпими юнаками, під символічну могилу і постумент Генерала. Старші юні сумівці, зі шаблями в руках, тримали почесну стійку при могилі того, що впав за волю нашого поневоленого, але не скореного народу.

Святочний реферат про ген. Т. Чупринку виголосив голова О-ку В. Головатий. Юні сумівці віддеклямували ряд деклямацій і відспівали кілька пісень, між ними „Ой у лузі червона калина похилилася.." Як на кентоньку громаду присутніх було вдоволяюче число. Місцева Ланка юних пластунів, в однострою, була в цілості, крім старших сеньйорів та о. пароха Боднара. За покійного Генерала відправлено панахиду місцевим парохом.

Академію закінчено співом українського національного гимну.

В. Г.

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Аргентині

СЕСІЯ ГОЛОВНОЇ РАДИ УЦР

(єдо) У суботу 13 квітня відбулася чергова сесія Головної Ради Української Центральної Репрезентації Аргентини. На порядку дня стояв звіт передконгресової комісії, зложеної з представників чотирьох великих Централь — Братства УАПЦ, Відродження, Просвіти, і Українського Католицького Об'єднання — яка мала підготовити і представити на затвердження Головної Ради проект складу нової Управи УЦР, що її мав би вибрати IV Конгрес Українців Аргентини. Із звіту комісії виявилося, що, невважаючи на численні засідання комісії, що працювала понад півроку, ніяких позитивних наслідків досі не осягнено. Після обговорення цього невтішного стану речей, Головна Рада вирішила додати до комісії по представникові від усіх інших національних організацій, що входять до складу Головної Ради і визначити цій новій побільшеній комісії останній термін 31 травня, до якого комісія має закінчити свою підготовну працю.

Обговорено також незадовільний стан напливу фондів на видання „Історії України" проф. Дм. Дорошенка в еспанському перекладі. Вирішено дати в допомогу фінансовому референтові УЦР ще двох членів Головної Ради — пп. Івана Григоращука і Юл. Середяка, — щоб вони допомогли знайти фонди на видання такої необхідної для нашої справи в еспаномовному світі книжки. Також ухвалено запропонувати всім національним організаціям, що входять до складу Головної УЦР, скласти даток на це видання — великі Централі (Братство УАПЦ, Відродження, Просвіта у УКО) по 5,000 пезів, а інші по 1,000.

АКАДЕМІЯ ХОРВАТСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

(єдо) Хорватська національна спільнота святкувала в неділю рано 14 квітня відновлення хорватської державности, що сталося 10 квітня 1941 р. в Загребі. З огляду на недавній замах невідомих терористів на д-ра Анте Павеліча, що очолив був відновлену хорватську державу і залишився на еміграції живим символом державницьких змагань хорватського народу, що знайшовся під комуністичним режимом югославського диктатора, ця Академія перетворилася в величну маніфестацію симпатії хорватської національної спільноти до її „Поглавніка". Кожна згадка його імени в промовах хорватських націоналістичних діячів, як і представників заприязнених національних спільнот (виступали представники „Вільної Вірменії", Угорщини, Словаччини, Північного Кавказу, і України) викликали бурю оваційних оплесків.

Значну частину мистецької програми, поруч із хорватським хором „Ядран", що прибув вже зформованим майже 10 років тому з Італії і досі зберіг свої кадри і високий мистецький рівень, заповнили виступи українських танцюристів, які виконали в чудових національних строях народні танки. Це був справжній тріюмф української студентської молоді, якою дуже вміло кермує п. Богдан Коваль, голова Союзу Аргентинсько-Українських Студентів, що й тут провадив танки і відчитав хорватською мовою змістовне привітання від української молоді хорватській спільноті.

АКАДЕМІЯ НА ВШАНУВАННЯ СЛ. П. ТАРАСА ЧУПРИНКИ

(єдо) В неділю 14 квітня, під патронатом УЦРепрезентації в Аргентині, відбулося вшанування сл. пам. генерала Тараса Чупринки (Романа Шухевича), головного команданта УПА, з приводу VII-ої річниці його геройчої смерти. У цьому вшануванні взяли участь усі українські національні організації, виявляючи, як зазначив проф. В. Ласовський, голова Міжорганізаційного Комітету, у вступному слові, що „українська національна солідарність вже настільки визріла, що здіймається в відповідальні моменти своєї історії понад всі віроісповідні та партійні розрізничкування".

Сцену „Просвіти", де відбулася Академія, прикрашав великий портрет ген. Т. Чупринки пензля п. Грицая, а по обидва боки від нього стояли на варті пластуни. Дуже гарно пройшла сцена складання рапорту перед портретом Покійного Героя, що його в імені пластунів склав провідник тутешнього Пласту п. Василик.

Промову еспанською мовою виголосив секретар УЦР п. Мих. Рубінець, а українською письменник Ю. Тис (інж. Ю. Крохмалюк).

На концертовий відділ склалися деклямації п. Качора і пані Середяк, гра на скрипці молодого Яр. Ласовського та сольо-спів п. Ів. Шведова. Закінчено Академію спільним співом „Ще не вмерла Україна".

Кошти прожитку збільшуються вже сьомий місяць

Вашингтон. — Статистичне бюро департаменту праці повідомляє, що кошти прожитку в місяці березні збільшилися на 0.2 відсотка і становили 118.9 відсотка в порівнянні з пересічними цінами з років 1947-1949. Це вже сьомий місяць, в якому збільшуються ціни на консумпційні товари. Кошти прожитку в березні цього року були на 3.7 відсотка більші в порівнянні з березнем минулого року. Внаслідок цього збільшення коштів прожитку 1,400.000 робітників дістане автоматичне збільшення заробітної платні (від одного до трьох центів на годину). Це саме бюро повідомляє, що зменшилися тижневі заробітки промислових робітників пересічно на 30 центів. Це зменшення настало внаслідок зменшення числа відпрацьованих годин в тижні. Фабричний робітник заробляв пересічно тижнево по 74,65 доляра, якщо він мав на утриманні три члени родини. Зменшення заробітної платні і збільшення коштів прожитку зменшили купівельну силу робітників. Харчі подешевшали в березні, головним чином яйця і свинина, але подорожчали: комірне, чищення одежі, пральні, оплата за воду, відсотки від будівельних позичок, одежа, старі авта, стриження волосся, газоліна, часописи, квитки до кіна і телевізійні апарати.

● Коло узбережжя Ормонд, Флорида, акула 13 стіп завдовжки напала на 17-річного Майка Карпентера, який купався в океані, і вкусила його за ногу.

Вшановано ювілей українських учених

На спеціяльній ювілейній сесії УВАН у Вінніпеґу дня 14 квітня ц. р. вшановано 80-річчя Петра Зварича з Веґревіл, Алберта, 75-ліття Митрополита Іларіона (д-ра Огієнка), проф. Т. К. Павличенка й проф. Яр. Пастернака, обидвох з нагоди 65-ліття.

Доповіді про життя і творчість ювілятів виголосили: д-р М. Мандрика, що був і предсідником Сесії, д-р Яр. Рудницький, проф. П. Юзик, інж. М. Боровський та пані К. Антонович.

Привіти наспіли від Міністерства Горожанства й Імміґрації з Оттави, від славістичних і історичних департаментів університетів Монтреальського, Манітобського, Албертійського, Саскачеванського, від наукових і культурних установ УВАН, НТШ, ОУКО, УКТ, Просвіти, Калини, УНДому, Канад. Т-ва Визв. Боротьби України, та ін. Від Комітету Українців Канади вітали ювілятів дир. В. Кохан та від місцевого КУК П. Мокрій.

З нагоди сесії відбулася виставa друкованих і рукописних праць ювілятів.

● Генеральний поштмайстер Артур Е. Соммерфілд зарядив, щоб поштові уряди знову доставляли поштові посилки в торговельних районах великих міст три рази денно, як це було перед обмеженням поштової служби.

● Отець Френсіс Ксавієр Ванґ, китайський духовник чину ОО. Єзуїтів, помер на 37-му році життя у шпиталі в Шанґаї 14 березня ц. р., через кілька днів після того, як звільнено його з в'язниці, де просидів він 4 роки. Його смерть була наслідком жорстокого відношення до нього комуно-китайських тюремників.

• РОЗШУКИ •

Пошукую: ЄВА ШТЕЛЬМА і АННА ПОПИК, обидві зі села Ясла Катана, по-батькові називаються Федорівні. Маю із дому вістки, тому прошу писати на мою адресу:
Michael SZYMANSKI
R. F. D. 2 Granbury, N. J.
Phone: Monmouth Jct. 7-3574

Пошукую БРАНКА і МИХАЙЛА УРУСЬКИХ і СЕМЕНА ПІГУТА із села Черемхова з Підгаєцького повіту. Маю вістку від сестер. Пошукує Анна Савчук, зам. Зенич. Писати прошу на адресу:
Anna ZENICI
33 Grand St., Amsterdam, N. Y.
Заграничні часописи, прошу про передрук.

Розшукую МАРІЮ МИХАЛЬЧУК, доньку Катерини і Тимка, зі села Макунів, пов. Мостиська. Прошу писати на адресу:
Анна ГОЛОБУТ-КОПЧУК
230 E. 3rd St., N. Y. C.

Розшукую рідного брата СЕРГІЯ МАНТИКА з села Пасіка, Грубешівського повіту, Холмщина, якого забрали німці з його другом Володимиром Соколюком. Обидва, правдоподібно, були в Німеччині та Франції. Хто знав би про них, ласкаво прошу писати на адресу.
Володимир МАНТИКА
P. O. Box 271
Petersburg, Virginia, USA
Заграничні і заокеанські часописи, прошу ласкаво про передрук.

Пошукую ІВАНА РОМАНИКА, з села Воля Романова, пов. Ліско. Прошу зголоситися на адресу:
JOSEPH HUSHLA
2296 W. 10th St.
Cleveland 13, Ohio.
Хто дещо знає про нього, прошу писати до мене, на вище подану адресу.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 18-ти мільйонового майна організації!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ГАРТФОРД, КОНН. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 277 подає до відома, що квартальні збори відбудуться в неділю 28 квітня ц. р., о год. 2-ій по пол., в домівці У. А. Г. Клюбу при 53 Вітмор вул. О год. 1-ій того ж дня буде побір вкладок. На церковній залі вкладок не побирається. Управа Відділу буде змушена супроти деяких членів, які не платять вкладок, покликатись на постанови статуту і їх суспендувати. — Управа.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Б-во св. Йосафата, Відд. 217 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 28-го квітня, в У. А. Клюбі на горі 292 при Гадсон і Вілсон вул., о год. 2-ій по пол. Просимо всіх членів прийти, а крім того, всіх членів, хто має діти і знайомих, а не є ще членами УНСоюзу, привести зі собою на збори і вписати в члени. Члени, які змінили свої адреси, повинні повідомити про це секретаря Відділу. — К. Шевчук, предс.; А. Іванів, фін. секр.; І. Деркач, кас; М. Макусій, рек. секр.

Посмертна Згадка

КАТЕРИНА ДМИТРИК, членка Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 388 УНСоюзу в Честері, Па., померла, по короткій недузі, 30-го березня 1957 р. Покійна походила з с. Велика Білина, коло Самбора, Україна. Полишила в смутку дві доньки Петрунелю і Юстину, 3 синів Петра, Івана, Йосифа, 20 внуків і 10 правнуків. Похорон відбувся 3-го квітня з пох. заведення до укр. прав. церкви Преч. Діви Марії, при участі родини, членів і парафіян, на цвинтар Lawn-Craft. — В. Й П.

С. Воловняк, секр.

ТАРЗАН, ч. 3853. Бажане прибуття.

Тим часом, як пірати старалися зломити Тарзанові сили в кривавім бою, сам Ейвд узявся до білого провідника.

— Ага! — закричав він, дихаючи ненавистю, — тепер проколю тебе, як свиню, якою ти є!

Та поки він зміг ударити, жадні помсти Толл і його люди, вдерлися до кімнати.